



Tehtävä Taivassalolle!

Taivassalon kehittämisen aika on nyt. Uusittu elinkeino-ohjelma luo hyvän pohjan uusille suunnitelmille ja toimenpiteille. Taivassalosta tulee Varsinais-Suomen alueen houkuttelevin, hyvämaineisin ja menestyvin alue, jos me taivassalolaiset niin yhdessä haluamme ja sen eteen toimimme. Kääritään siis hihat ja ryhdytään toimiin!

Lukaise tämä Tehtävä Taivassalolle –raportti, silmäile toimenpidetaulukoita, mieti lisäideoita ja valitse oma tehtäväsi. Jos koet tärkeäksi nykyisen palvelutarjonnan säilyttämisen, käytä paikallisia palveluita ja liikkeitä! Jos sinulle on tärkeää, että päiväkodeissa ja kouluissa tarjoillaan lähi- ja luomuruokaa, kerro se koulunjohtajalle. Jos haluat Taivassaloon uusia asukkaita tai matkailijoita, kehu kotipaikkakuntaasi rohkeasti.

Kuka tahansa saa ja voi esittää uusia ehdotuksia elinkeino-ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Päättavoitteet eli asukasluvun lisääminen, uusien yritysten saaminen paikkakunnalle ja nykyisten yritysten jatkamisen varmistaminen ovat jaettu pienemmiksi osatavoitteiksi ja vielä niistä jatkojalostettu toimenpiteiksi ja ideoiksi. Tässä Tehtävä Taivassalolle –opuksessa on joitakin ideoita malliksi, mutta keksi lisää ja parempia! Ideat voivat olla toteutuskelpoisia tai -kelvottomia, hulluja tai järkeviä, uusia tai vanhoja, itse keksittyjä tai varastettuja.

Toimenpiteiden ideointia jatketaan kunnan ja yrittäjähdistyksen yhteisessä elinkeinopoliittisessa työryhmässä. Tämän Tehtävä Taivassalolle –työlistan ei ole tarkoituskaan olla valmis tässä vaiheessa. Elinkeinopoliittinen työryhmä tekee vuosittain yleistilannekatsauksen ja kirjaa sen tähän dokumenttiin. Myös tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi asetettuja mittareita seurataan tässä dokumentissa vuosittain.

Päätavoite 1: Uusia asukkaita Taivassaloon

Paikkakunnalle on houkuteltava ensisijaisesti nuoria pareja ja lapsiperheitä. Perheiden saaminen paikkakunnalle edellyttää työpaikkoja perheen aikuisille, joustavia päivähoitopalveluita lapsille, laadukasta peruskouluopetusta, toimivaa terveydenhoito- ja sekä neuvolapalvelua ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia koko perheelle. Kunnan tekemät investoinnit yhtenäiskoulun rakentamiseen ja uuteen liikuntahalliin tukevat tätä tavoitetta. Kunnan markkinointi suunnataan lapsiperheille ja tuodaan esiin lapsiperheille tärkeitä asioita. Tavoitteen toteutumista mitataan väestömäärän kehityksellä.

Kolme keskeisintä asiaa uusien taivassalolaisten haaviin saamiseksi:

1. Kotiin, maalle, nyt!

Kunnan tontti- ja vuokra-asuntotarjonta näkyväksi, kesäasukkaita kuntalaisiksi ja tyhjät talot asutuiksi

2. Lapsiperheiden paras Taivassalo

Kuntamarkkinoinnin kohdistaminen lapsiperheisiin, lasten- ja nuortenpalvelujen hyvän tason säilyttäminen

3. Mää ole Taivassalost!

Kunnan hyvän palvelutason säilyttäminen, kunnan asioista tiedottaminen, yhteinen Tehtävä Taivassalolle

Paloitellaan nämä tavoitteet vielä pienempiin osiin ja käytännön toimenpiteisiin.

1.1 Kotiin, maalle, nyt!

Kunnan tontti- ja vuokra-asuntotarjonta näkyväksi, kesäasukkaita kuntalaisiksi ja tyhjät talot asutuiksi.

1.1.1 Vuokra-asuntotilanne

Hyvätasoisten vuokra-asuntojen tarjonta on tärkeää uusille tulijoille, vuokra-asuminen madaltaa kynnystä uudelle paikkakunnalle muuttoon tai helpottaa elämää oman kodin rakentamisen tai remontoimisen ajan.

Toimenpiteet:

- ❖ kunnan vapaiden vuokra-asuntojen tiedot nettiin
- ❖ kunnan vuokra-asuntojen hakeminen ilman hankalaa ARA-lomaketta
- ❖ yksityisille vuokranantajille mahdollisuus laittaa ilmoituksensa kunnan nettisivulle

1.1.2 Tonttitilanne

Kunnalla on kaavoitettuja omakotitontteja Marttilan ja Vaunukallion alueella. Marttilan alueen tonteilla kunnallistekniikka on rakennettuna, Vaunukallion alueella kunnallistekniikan rakentamisen suunnitelma on tehty.

Toimenpiteet:

- ❖ kunnan vapaiden tonttien kartat, kuvat ja hintatiedot nettiin
- ❖ Vaunukallion alueen kunnallistekniikan rakentamiskustannusten selvittäminen
- ❖ yksityisille tontintarjoajille mahdollisuus laittaa ilmoituksensa kunnan nettisivulle

1.1.3 Kesä-asuntojen muuttaminen vakinaisiksi asunnoiksi

Taivassalossa on 2000 loma-asuntoa, joten potentiaalia löytää vakinaisiakin asukkaita tästä joukosta varmasti on. Kesäasukkaita on lähestytty kertomalla suunnitelmista rakentaa uusia kerrostaloja keskustaan ja kysytty mielenkiintoa hankkia asunto.

Toimenpiteet:

- ❖ jatkaa kesäasukkaiden huomioimista kerrostalohankkeessa
- ❖ käyttötarkoituksen muutos –menettely selkeämmin esiin nettisivulle
- ❖ postittaa edelleen kuntatiedotteita ja esitteitä kesäasukkaille
- ❖ kesäasukkaille ja kunnasta poismuuttaneille kesätapahtuma, esim. torilla, ohjelmaa, kunnan ja palvelujen esittelyä, yhdistysten ja yritysten esittäytymistä jne

1.1.4 Tyhjät talot asutuiksi

Maaseudun kylien vetovoima on hyvä ja keskustan ulkopuolella myytävät talot menevät hyvin kaupaksi. Kylien ja maaseudun vetovoimaa kannattaa hyödyntää ja toivoa tyhjien talojen ja autioituvien tilojen tulevan myyntiin rappeutumisen sijaan. Asia on tietysti monitahoinen ja vaikka esim. kunta onkin kysynyt kiinnostuksesta laittaa tyhjät kiinteistöt myyntiin, tulokset ovat olleet vähäisiä.

Toimenpiteet:

- ❖ rohkaista tyhjien talojen ja tilojen omistajia miettimään myyntimahdollisuutta
- ❖ kannustaa tyhjästä taloista kiinnostuneita ottamaan yhteyttä myyjätahoihin

1.1.5 Uudenkaupungin kasvava työpaikkamäärä

Uudenkaupungin uuden teollisuuden myötä kaupunkiin on ennustettu työntekijä- ja asuntopulaa. Taivassalon kannattaa hyödyntää osansa uusista Uuteenkaupunkiin tulijoista markkinoimalla kuntaa ja lyhyttä välimatkaa.

Toimenpiteet:

- ❖ selvittää, miten tavoittaa Uuteenkaupunkiin muuttoa suunnittelevia
- ❖ tuoda esille kunnan nettisivuilla lyhyttä matkaa Uuteenkaupunkiin

1.1.6 Rakennusvalvonta

Omakotitalon tai kesämökin rakentamista suunnitteleva tai kesämökin muuttamista ympärivuotiseksi asunnoksi harkitseva on usein ensin yhteydeksi rakennusvalvontaan. Rakennusvalvonnan henkilöstön tulee olla hyvin tavoitettavissa ja palveltava asiakkaita nopeasti. Päätöksenteon on oltava nopeaa ja tasapuolista.

1.1.7 Etätyöläisille ja yksin työtä tekeville palveluita

Suurin osa Suomen yrityksistä työllistää yhden ihmisen eli yrittäjän itsensä. Sama tilanne on Taivassalossa. Etätyö ja tietotyö kasvattavat jatkuvasti suosiotaan ja mahdollistavat asumisen maaseudulla, jos yhteydet ovat kunnossa. Etätyöläiset ja yksinyrittäjät tulee huomioida varmistamalla kunnolliset tietoliikenneyhteydet ja järjestämällä yhteisöllisiä työtiloja ja tapaamisia. Yksinyrittäjien verkostoituminen avaa mahdollisuudet eri osaajien yhteentuumiseen ja yhteiseen ideoimiseen, josta saattaa syntyä kokonaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja yrityksiä, vähimmilläänkin yksinyrittäjät saavat apua ja tukea toisiltaan ja siten edistävät toinen toistensa liiketoimintaa. Flexwork –etätyöhankkeessa kokeiltiin etätyöntekijöiden tuomista rauhallisille saaristopaikkakunnille viikon ajaksi ja järjestettiin heille työskentelytila ja majoitus. Työntekijät kertoivat tärkeäksi asiaksi tavata paikallisia ja osallistua paikkakunnan normaaliin arkeen. Tämän tyyppisistä etätyöjärjestelyistä voi muodostua uutta liiketoimintaa.

Toimenpiteet:

- ❖ yhteisöllinen työtila Taivassaloonkin (Trappulan koulu??, nykyisen.kirjaston tila??)
- ❖ järjestettävä yksinyrittäjien verkostoitumistapaamiset etätyöpäiväkokeilun tapaan mutta ilman etätyöpainotusta
- ❖ valokuituyhteyshankkeen edunvalvonta
- ❖ [Flexwork-hankkeen](#) tyyppisten palvelujen tarjoaminen ja markkinointi esim. suuryrityksille

1.1.8 Sinun ideasi

Lisää ideoita ja toimenpiteitä on seuraavan sivun taulukossa. Toimenpiteet on esitetty nk. lootuksenkukkamallissa. Lootuksenkukka on taulukko, jonka keskimmaisessä ruudussa on tavoite ja sen ympärillä 3x3 –ruudukossa 8 keinoa tavoitteen edistämiseksi. Tämän 3x3 –ruudukon ympärillä on joka reunalla uudet 3x3-ruudukot, joiden keskimmaisina ovat alkuperäisen tavoitteen ympärille kirjoitetut keinot ja niiden ympärillä sen toteuttamisen toimenpiteet.

Kuten huomaat, tilaa uusille ideoille on. Ota yhteyttä kuntaan tai yrittäjähdistykseen ja kerro omat ajatuksesi!

1.2 Lapsiperheiden paras Taivassalo

Kuntamarkkinoinnin kohdistaminen lapsiperheisiin, lasten- ja nuortenpalvelujen hyvän tason säilyttäminen

1.2.1 Kunnan lapsiperheille tärkeät vahvuudet

Kunnan on pohdittava ja tuotava esiin lapsiperheille tärkeät asiat ja käytettävä niitä suunnitelmallisesti markkinoinnissa

Toimenpiteet:

- ❖ **listattava vahvuudet: esim. hyvät päiväkodit, perhepäivähoito, omat valmistuskeittiöt koululla ja päiväkodilla, lähiruoan käyttö, uusi koulu, uusi liikuntahalli, uusi kirjasto, maaseutumainen ja turvallinen ympäristö**
- ❖ **suunnitelmallisesti tuotava vahvuuksia esiin nettisivuilla, esitteissä, messuilla, puheissa, sosiaalisessa mediassa**
- ❖ **suunniteltava ja toteuttava pitkäjänteinen markkinointikampanja lapsiperheille**

1.2.2 Luomu- ja lähiruoan käyttö omissa keittiöissä

Kouluilla ja päiväkodeissa on omat valmistuskeittiöt ja myös uuteen yhtenäiskouluun tulee oma uusi keittiö, mikä ei ole nykypäivänä itsestäänselvyys. Keittiöiden hankinnat tehdään osittain hankintarenkaan kautta, mutta myös lähiruokaa käytetään. Lähi- ja luomuruoka ovat jatkuvasti voimistuvia trendejä ja niillä on taatusti vaikutusta, kun lapsiperhe valitsee uutta kotipaikkakuntaansa. Paikkakunnan monipuolista tuottajakenttää on hyödynnettävä hankinnoissa yhä enemmän. Ammattikeittiöille suunnattu Portaat Luomuun –ohjelma tukee vaiheittaista siirtymistä yhä enemmän luomutuotteiden käyttöön tavalla, joka on jokaiselle kunnalle ja organisaatiolle mahdollinen. Luomu- ja lähiruokaan käytetyt sijoitukset maksavat itsensä takaisin sekä imagohyötyjen että ruoan laatusuhteiden kautta.

Toimenpiteet:

- ❖ **suorat hankinnat paikallisilta tuottajilta**
- ❖ **lähiruoan käytön lisääminen paikallisia tuottajia aktivoimalla**
- ❖ **kerrottava keittiöille Portaat Luomuun –ohjelmasta ja suositeltava keittiöiden liittymistä ohjelmaan**

1.2.3 Joustavat päivähoitomallit

Joustavat päivähoitoratkaisut ovat ensisijaisen tärkeitä lapsiperheille. Nykyiset mallit eivät tue kotivanhempien siirtymistä työhön tai osa-aikatyöhön. Perhepäivähoitoa on lisättävä ja vuoroitovoimaisuus on kolmivuorotyötä tekevien lasten vanhemmille. Avoin päivähoito –

toiminta esim. yhdessä seurakunnan kanssa voisi auttaa pitämään päiväkodin ryhmäkoot sopivina ja kolmannen sektorin tuella voitaisiin saada kokonaan uusia lastenhoitomalleja.

Toimenpiteet:

- ❖ **perhepäivähoitoa lisää**
- ❖ **avoin päiväkotit srk:n tai yhdistysten kanssa**
- ❖ **kolmannen sektorin mahdollisuudet**
- ❖ **yhteisöllisen työtilan ja lastenhoidon yhdistäminen**
- ❖ **vuoropäivähoito**

1.2.4 Lapsiperheiden rahalliset tuet

Lapsiperheiden rahalliset tuet ovat imagolisesti erittäin tärkeitä. Kotihoidon tuen kuntalisä on selvityksen alla. Synnyttäjien sairaalamaksusta kunta maksaa ensimmäiset 3 pv. Edut pitää selkeästi tuoda esille lapsiperhemarkkinoinnissa. Kts. toimenpiteet taulukosta

1.2.5 Lapsiperheiden palvelut

Jos kunta haluaa olla lapsiperheiden paras Taivassalo, on myös palveluiden oltava lapsiperheille parhaita. Tärkein asia on säilyttää neuvolapalvelut paikkakunnalla. Perhekerhon tila ja leikkipuiston paikka on kunnasta löydyttävä. Palveluista on tiedotettava esim. kunnan nettisivuilla tai kuntatiedotteissa. Kts. toimenpiteet taulukosta

1.2.6 Harrastusmahdollisuudet

Monipuoliset harrastusmahdollisuudet, myös kuin liikuntaharrastukset, ovat pääasiassa seurojen ja yhdistysten harteilla. Tiedon saaminen eri harrastusryhmistä on hankalaa ja se olisikin koottava yhteen paikkaan esim. kunnan nettisivulle, kuntatiedotteisiin tai erilliseen kyläportaali –tyyppiseen sivustoon. Kts. toimenpiteet taulukosta

1.2.7 Suunnitelmallinen markkinointi kohderyhmälle

Lapsiperheiden tavoittamiseksi on tehtävä suunnitelmallista ja pitkäjänteistä markkinointia. Markkinoinnissa on hyödynnettävä uusia markkinointitapoja, esim. sosiaalista mediaa, kuntaan muuttaneiden tai lapsiperheiden videohaastatteluita. Markkinointisuunnitelman laatiminen on ensimmäinen toimenpide, kts. muut taulukosta

1.2.8 Sinun ideasi

Lisää ideoita ja toimenpiteitä on seuraavan sivun taulukossa. Kuten huomaat, tilaa uusille ideoille on. Ota yhteyttä kuntaan tai yrittäjäjärjestöön ja kerro omat ajatuksesi!

päiväkodit, pph	uusi koulu, liikuntahalli ja kirjasto	omat keittiöt ja lähiruoka	lähiruoan käyttöä lisää	yhteistyöpaikallistuottajien kanssa	omien hankintareittien selvittäminen	perhepäivähoitoa lisää	avoin päiväkotiryk:n tai yhdistysten kanssa	kolmannen sektorin mahdollisuudet
Jatkaa uusien kuntalaisten huomioimista tervetulo- ja kirjjeellä	1.2.1 Vahvuudet esille	turvallinen ympäristö		1.2.2 Luomu- ja lähiruoan käyttö omissa keittiöissä	osallistuminen ammattikeittiöiden Portaat Luomuun - ohjelmaan		1.2.3 Joustavat päivähoitomallit	yhteisöllisen työtilan ja lastenhoidon yhdistäminen
		rahalliset tuet			kala			vuoropäivähoito
			1.2.1 Vahvuudet esille	1.2.2 Luomu- ja lähiruoan käyttö omissa keittiöissä	1.2.3 Joustavat päivähoitomallit	synnyttäjien sairaalamaksu 3 pv (tästä pitää tiedottaa esim. äitiysneuvolan kautta)	kotihoidontuen kuntalisä?	yksityisen hoidon tukeminen
				Lapsiperheiden paras Taivassalo	1.2.4 Lapsiperheiden rahalliset tuet		1.2.4 Lapsiperheiden rahalliset tuet	
			1.2.7 Suunnitelmallinen markkinointi kohderyhmälle	1.2.6. Harrastusmahdollisuudet	1.2.5 Lapsiperheiden palvelut			
Erillinen markkinointi- nettisivu (tai kyläportaalityyppinen)	Maallemuutto- hankkeissa näkyminen yhteistyö (Onni tulee kylään yms)	Lapsiperheiden ja kuntaan muuttaneiden tarinoita esiin esim. videohaastatteluina	Yhtenäinen tiedotuskanava eri järjestäjien harrastuksista, netti, kunta- tiedotteet, kyläportaali	Lasten – ja nuorten liikunta aina etusijalla esim. vuoroja jaettaessa	Harrastustoiveiden kuuleminen	Neuvolapalvelut pidettävä paikkakunnalla	Leikkipuisto	Perhekahvilatilat
Missä lapsiperheet parhaiten tavoitetaan	1.2.7 Suunnitelmallinen markkinointi kohderyhmälle	Markkinointisuunnitelman laatiminen		1.2.6 Harrastusmahdollisuudet		Kunnan uimarannalle on löydyttävä paikka	1.2.5 Lapsiperheiden palvelut	Nuorisotyö
	Mietittävä esim. millä messuilla ja kuka edustaa							Palveluista tiedottaminen

1.3 Mää ole Taivassalost!

Kunnan hyvän palvelutason säilyttäminen, kunnan asioista tiedottaminen, yhteinen Tehtävä Taivassalolle

1.3.1 Avoin tiedonvälitys

Tiedottamisen tärkeyttä tai vaikeutta ei voida koskaan aliarvioida. Yksinkertaisia ja välittömästi toteuttavia toimenpiteitä ovat kunnanvaltuuston ja –hallituksen pöytäkirjojen julkaiseminen kunnan kotisivulla ajantasaisesti. Lautakuntien pöytäkirjakin pitää saada netissä julkaistavaksi. Kuntatiedotteita on lähetettävä säännöllisesti. Vapaamuotoisempi tiedottaminen ja keskustelun ja kommentoinnin mahdollistaminen on nykyaikainen tapa kommunikoida kunnan viranhaltijoiden ja kuntalaisten välillä. Käytännön toteutuksena voisi olla blogi tai muu sosiaalisen median sovellus. Tehtävä Taivassalo –toimenpiteiden suunnittelun ja toteutumisen seuraamista varten tulee olla ajantasainen ja helposti löydettävä tapa. Kts. toimenpiteet taulukosta.

1.3.2 Kunnan keskustan ilme

Kunnan keskustan ilme vaikuttaa mielikuvaan koko kunnasta. Tällä hetkellä kylänraitin varreilla on useita tyhjänä olevia tiloja, jotka väistämättä autioittavat keskustaa. Tilat tulee saada käyttöön saamalla niihin yritys(toimintaa) tai ilmoittamalla niitä toimitilapörssissä. Keskustaan tarvitaan kahvila ja ruokapaikka. Pienilläkin seikoilla keskustaan saadaan elävyyttä, kuten kaksi kesää käytössä olleilla signaalilipuilla. Tori muuttuu viihtyisämmäksi penkeillä ja myyntikojuilla. Kts. toimenpiteet taulukosta.

1.3.3 Kotiseutuylpeyden kasvattaminen

Suosittuja kotiseutuluentoja voi laajentaa kotiseutukierroksilla. Taivassalo-Seuran kotiseututoimintaa pitää tukea ja markkinoida. Kts. toimenpiteet taulukosta.

1.3.4 Toritapahtumat

Yhdistysten esittäytymistä torilla jatketaan ja uusia toritapahtumia suunnitellaan. Kesäasukkaiden ja Taivassalosta muualle muuttaneiden toritapahtuma olisi hyvä markkinointikanava paluumuuttajille ja kesäasunnon talvikäyttöön muuttamisesta haaveileville. Kts. toimenpiteet taulukosta

1.3.5 Paikalliset nähtävyydet

Nähtävyydet voisi koota internetin karttasovellukseen, jolloin niille olisi helppo löytää ja lisätietoja saisi nopeasti ja ajantasaisesti. Kts. toimenpiteet taulukosta

1.3.6-1.3.8 Reilusti tilaa sinun ideoillesi!

Päätavoite 2: Uusia yrityksiä Taivassaloon

Elinkeinopolitiikan on oltava aktiivista uusien yritysten saamiseksi paikkakunnalle. Kunnassa on oltava tarjolla monipuolisia toimitiloja ja tontteja eri tarpeisiin tai kyky järjestää kysyjän tarpeisiin sopivaa tilaa. Kunnan maine yrittäjäystävällisenä paikkakuntana on tärkeä ja sen eteen kunnan ja yrittäjäyhdistyksen on yhdessä aktiivisesti toimittava. Kunnan on huolehdittava yhteistyötahojen kanssa aloittavien yrittäjien tukemisen ja maksuttoman neuvonnan jatkumisesta. Kunnassa on paljon hyödyntämättömiä mahdollisuuksia yrityksille ja yrittäjille erityisesti matkailun, kalastuksen ja maatalouden ympärillä. Tavoitteen toteutumista mitataan yritystoimipaikkojen lukumäärällä (ja/tai toimipaikkojen määrällä/1000 asukasta).

Kolme keskeisintä asiaa uusien yritysten haaviin saamiseksi

1. Yrittäjän ystävä

Ammattimainen ja palvelualtis tapa hoitaa asioita ja yhteydenottoja, yrittäjäystävällinen ilmapiiri, aktiivinen yrittäjäyhdistys, avoin yhteydenpito kunnan ja yrittäjien kesken.

2. Tila ja tontti tarpeeseen

Tontti- ja toimitilatarjonta, kunnallistekniikan ja tietoliikenneyhteyksien toimivuuden varmistaminen

3. Ideoita ja innostusta, työtä ja toimeentuloa

Elämys- ja luontomatkailu, kalastus ja kalanjalostus, etä- ja tietotyö

2.1 Yrittäjän ystävä

Ammattimainen ja palvelualtis tapa hoitaa asioita ja yhteydenottoja, yrittäjäystävällinen ilmapiiri, aktiivinen yrittäjäyhdistys, avoin yhteydenpito kunnan ja yrittäjien kesken.

Katso ehdotetut toimenpiteet seuraavan sivun taulukosta ja lisää omat ideasi!

2.2 Tila ja tontti tarpeeseen

Tontti- ja toimitilatarjonta, kunnallistekniikan ja tietoliikenneyhteyksien toimivuuden varmistaminen. Katso ehdotetut toimenpiteet tämän kohdan taulukosta ja lisää omat ideasi!

2.3 Ideoita ja innostusta, työtä ja toimeentuloa

Elämys- ja luontomatkailu, kalastus ja kalanjalostus, etä- ja tietotyö. Katso ehdotetut toimenpiteet tämän kohdan taulukosta ja lisää omat ideasi!

Päätavoite 3: Nykyisten yritysten jatkamisen varmistaminen

Menestyvä kunta tarvitsee menestyvät yritykset. Menestyvät yritys houkuttelee ympärilleen muita menestyviä yrityksiä. Pk-yritykset ovat välttämättömiä kunnan taloudelle, työllisyydelle ja palvelutarjonnalle. Pienten pk-yritysten varassa elävien kuntien talous- ja työllisyystilanne on vähemmän altis suurille heilahduksille kuin yhteen tai kahteen suureen yritykseen nojaavat kunnat. Jokainen yritys ja yrittäjä ovat Taivassalolle tärkeitä. Siksi on huomioitava myös ikääntymisen haasteet yrittäjäkentässä. Elinkelpoisille yrityksille, joiden toiminta on lakkaamassa jatkajan puuttumisen takia, on koetettava kaikin mahdollisin tavoin löytää keino liiketoiminnan jatkumiselle. Pahimmassa tapauksessa yrityksen lakkauttaminen vie työpaikkoja ja vähentää palvelutarjontaa. Luopumista suunnittelevien yrittäjiä tulisi rohkaista kertomaan tilanteestaan, jotta yrityksen jatkoa voitaisiin tukea. Elinkeinopolitiikan tulee tukea jo toimivia yrityksiä vähintään yhtä paljon kuin aloittavia ja aloittamista suunnittelevia yrityksiä. Tavoitteen toteutumisen mittareita ovat toimipaikkojen liikevaihto, työpaikkojen määrä ja työpaikkaomavaraisuusaste.

Kolme keskeisintä asiaa toimivista yrityksistä huolehtimiseksi

1) Yritykselle jatkaja ja jatkajalle yritys

Luopujien ja yrityksen ostamisesta kiinnostuneiden esille saaminen ja yhteen saattaminen

2) Taivassalo on tarpeeksi!

Paikallisten yritysten ja tuottajien tuote- ja palvelutarjonta esiin ja sen hyödyntäminen mahdollisuuksien mukaan sekä kunnan hankinnoissa että yritysten ja yksityisten ostopäätöksissä

3) Me ja muut

Kunnan ja yrittäjien välisen avoimen yhteydenpidon jatkaminen, kunnan oman organisaation sekä yrittäjyhdistyksen sisäinen yhteistyö, yhteistyö sidosryhmien ja kumppanien kanssa

Kunnan esite 2014 ja 2016	Yrittäjien palveluhakemisto 2013 ja 2015	mainonta yrittäjien Taivassalossa tapahtuu -sivulla	kunnan hankintailmoitukset Hilmassa	Hilmasta linkki kotisivulle	tiedottaminen tarjouksen toimialan yrityksille	koulutusta hankintalaista	asiantuntijoiden käyttö tarjouspyyntöä laadittaessa	osatarjousten ja yhteistarjousten salliminen
	3.2.1 toimivien yritysten esilletuominen	uusien yritysten illat		3.2.2 kunnan julkiset hankintapyynnöt tiedoksi paikallisille yrittäjille			3.2.3 parannettava kunnan hankintaosaamista	
		yritysvierailut						
			3.2.1 toimivien yritysten esilletuominen	3.2.2 kunnan julkiset hankintapyynnöt tiedoksi paikallisille yrittäjille	3.2.3 parannettava kunnan hankintaosaamista	hankintaringin hankinnoista tieto paikallisille yrittäjille	suorat hankinnat ringin ohi	yritykset voivat tarjota palvelujaan ja tuotteitaan suoraan
				3.2 Taivassalo on tarpeeksi!	3.2.4 pienhankinnoissa mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä paikallisia yrityksiä		3.2.4 pienhankinnoissa mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä paikallisia yrityksiä	
				3.2.6 tehostettava yrittäjäyhdistyksen toimintaa ja tiedottamista	3.2.5 saatava paikallisten tuottajien ja yrittäjien tuotteita paremmin esille			
			uusien yritysten illat, esittäytyminen ja jäsenhankinta	yrittäjäyhdistyksen tapahtumista	yrittäjäyhdistyksen tiedotteet jäsenyrityksille	tuoretta kalaa paremmin saataville kauppoihin	paikallisia maataloustuotteita lisää kauppoihin	tilojen toivotaan jatkavan suoramyyntiä
				3.2.6 tehostettava yrittäjäyhdistyksen toimintaa ja tiedottamista			3.2.5 saatava paikallisten tuottajien ja yrittäjien tuotteita paremmin esille	lähiruokamyymälän perustaminen kesäajaksi
								myymälä myös muille kuin tuottajille, käsityöläisille, marjanpoimijoille jne

Elinkeinopoliittisen ohjelman mittaristo

Elinkeino-ohjelman toteutumista seurataan vuosittain. Jokaiselle tavoitteelle on määritetty oma mittari, joka kuvaa tavoitteen toteutumista. Mittareiden kehittymiselle ei ole asetettu virallisia tavoitearvoja.

Tavoite	Mittari	Tulokset								Mittarin tavoite
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Asukasluvun kasvattaminen	Asukasluku	1700	1 690							+1% vuosittain
Uusien yritysten saaminen	yritystoimipaikkojen lukumäärä	219								nollamuutos tai kasvu
Nykyisten yritysten säilyttäminen	toimipaikkojen liikevaihto/1000 as.	128,8								nollamuutos tai kasvu
	työpaikkojen määrä kpl	481								nollamuutos tai kasvu
	työpaikkaomavaraisuusaste %	69,2								nollamuutos tai kasvu